

Rektor; ganske vist tog han for en Form's Skyld Doktorgraden. Jeg vil spørge, om ikke Rektor Bojesen i Sorø eller Thorsten i Horsens, eller hvor han nu var, ligeledes ere Eksempler paa, at man ikke altid behøver at tage de Eksamenere, som ellers ganske vist i Reglen skulle være de, som bane Vejen til de Steder. Altsaa, jeg foreslaar, at Døren aabnes endnu mere, hvis man skal aabne den saa vidt.

Saa var det blot med Hensyn til Inspektionen, at jeg vilde sige et Par Ord. Det er meget muligt, at den maatte afløse den gamle Direktion, og at den maatte bestaa af tre Medlemmer, det skal jeg ikke sige noget om. Jeg vil bemærke, at i Almindelighed er det ikke heldigt, at tre rejse sammen, og efter den Betænkning, der er fremkommen, har det heller ikke vist sig saa overordentlig heldigt med de nuværende Inspektører. Det skal jeg som sagt ikke dvæle videre ved, men jeg vil blot sige saa meget, at den Betænkning, der er kommen frem fra de to af Inspektørerne, er af den Bestaafenhed overfor Teologerne, at jeg maa sige, at i alt Fald der have de Herrer manglet Overrigt og for meget været Jagtmænd i deres eget Jagt og for lidt forstaaet de Hensyn, der skulle tages til Skolen i det hele og de efterfølgende Studier. I den Anledning skal jeg sige, at hvis man skal beholde den nuværende Inspektion, saa vilde det vistnok være i høj Grad ønskeligt i noget højere Grad at benytte de gamle Forætere med Bistoppen som tilhushavende. Det staar jo i Kongens Haand at saa flere andre Mænd tilkalde, hvis ikke Bistoppen og Amtmanden kunne udføre det alene. Man maa holde paa, at Rektor saa vidt muligt bliver selvstændig stillet, saa at det Tilhyn, der bliver at føre af Inspektionen, bliver af rent fagmæssig Art og ikke faar nogen afgørende Indflydelse paa Skolens hele Liv; en vis Decentralisation vil vistnok være heldig.

Jeg skal ikke gaa nærmere ind derpaa; min Opgave har kun været at fremhæve den Betydning, som det har, at Religionen igen kommer til sin Ret. De andre Ting, jeg har nævnt, ere blot Hentydninger. Jeg er i en ganske ualmindelig ringe Grad sagkyndig, jeg har aldrig gaaet i Latinskole. Forholdene førte med sig, at jeg maatte afflutte mine Studier næsten paa en Tredjedel af den Tid, som de fleste andre anvende dertil, og dette havde kun til Følge, at jeg til sidst læste mig syg og ikke naaede Maalet rigtig, men siden har jeg ganske vist indhentet det forjømte. Men der er alligevel en hel Del Ting, som man ikke veed Besked med som andre akademiske Borgere, naar man ikke

har besøgt en lærd Skole. Jeg er altsaa i en ganske ualmindelig ringe Grad sagkyndig i de rent tekniske Ting, men hvad angaar det at kende til Landsstrømningerne og de forskellige Veje, som det vilde være heldigt at faa ind paa for at lede dem ind i det rette Spor, da tror jeg nok, at jeg har en lille Smule Lov til at tale med.

Steffensen: I Motiverne til det foreliggende Lovforslag fremhæves det, at den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling i Skolen er for meget en Jagtskole og for lidt en Skole, der meddeler almindelig Dannelse. Paa den anden Side fremhæves det, at en lignende Svaghed, om vel ikke i saa høj Grad, hester ved den anden Side af Skolen, den sproglig-historiske Afdeling. Jeg tror, at den Opfattelse, der her er udtalt, er ganske ubestridelig, og den har vistnok vundet almindelig Anerkendelse. De fleste ere vistnok nu til Dags enige om, at det var ikke nogen rigtig heldig Ordning, man kom ind paa, da man i 1871 stred til at indføre Dualismen i Skolen, indførte en dobbelt Retning, en sproglig-historisk og en matematisk-naturvidenskabelig, som staa temmelig vidt fra hinanden i alle Henseender. Grunden til, at man gjorde dette Skridt i 1871 var, hvis jeg ikke tager fejl, i det væsentlige denne, at man fandt, at der var for stor Overbeholdelse i Skolerne. Der lød høje Raad fra alle Sider derom, og jeg antager, at det er disse Raad, man har givet efter for, maaste ikke med nogen egentlig Erkendelse af, at det var et rigtigt Skridt, man gjorde. Det er et stort Spørgsmaal, om man gjorde rigtigt i i det hele taget at gibe efter for disse Raad. Jeg tror ikke, de vare vel begrundede. De havde vistnok for en væsentlig Del deres Grund deri, at der den Gang — hvad der jo for Næsten ogsaa gælder endnu — var en stor Mængde Forældre, der vare uforstandige nok til at ville have deres Sønner til Studenter, uagtet de egentlig ikke egne sig til at gaa den Vej; hvor det er Tilfældet, der kommer ganske naturlig Overbeholdelse frem, det vil sige egentlig bør det ikke kaldes Overbeholdelse, men det faar Udseende af at være det. Forholdet er i Virkeligheden det, at de paagældende Elever ikke ere i Besiddelse af de Evner, der maa udfordres for at gaa den Vej. Under alle Omstændigheder mener jeg, at man burde ikke have givet efter og forvasket den lærde Skole saaledes, som den maaste kan siges i Virkeligheden at være bleven. Man burde snarere have sagt: Godt, hvis der er Overbeholdelse til Stede, saa bethder det, at der maa kræves mere Tid til Tilværelsen af det Stof, som det maa